

Zoals gezegd : alle handelingen van Popham kan men op twee manieren uitleggen. Ook is het bevreemdend dat Popham en Charnock op 28 december 1793 verklaren geen belangen te hebben in goederen aan boord van "L'Etrusque" (die in beslag genomen was) terwijl de eerste toch jarenlang ijvert om vergoeding te krijgen voor de opgelopen schade. Ik vermoed dat na tijd geen vrees meer bestond voor strafmaatregelen tegen zijn persoon wegens zijn latere verdiensten. Tijdens de processen die gevoerd werden liet Popham steeds uitschijnen dat zijn hardnekkigheid ingegeven was door zijn bezorgheid voor het verlies dat zijn vennoot Charnock had geleden.

De schrijver van de biografie heeft klaarblijkelijk verzuimd opzoeken te verrichten te Oostende. Wat Daniël FARASYN heeft gevonden had hem zeker wat bijgebracht.

Om te sluiten : het is niet Admiraal Popham die de aanval leidde, maar wel KAPITEIN Popham. Over de aangerichte vernielingen, omvang en duur van de herstellingen, is men het nog steeds niet eens.

* * *

De levensbeschrijving van schilder Balthasar SOLVYNS (zichten op Oostende) leert ons dat hij Popham vergezelde tijdens diens reizen naar de Rode Zee en Bengalen. De biograaf van Popham vermeldt de naam van onze schilder niet. Wel schrijft hij dat de kapitein op eigen kosten een tekenaar-ontwerper meenam. Over de identiteit van deze tekenaar hoeven we niet te twijfelen.

Richard VERBANCK

GEKIBBEL ROND GEZONDHEIDSPROBLEMEN

door Ivan VAN HYFTE

In mijn bijdrage over kindersterfte te Oostende (De Plate 91/83) had ik het terloops over de epidemische dreiging die vele negentiende eeuwse steden door een elementair gebrek aan hygiëne kenden.

Met de regelmaat van een klok braken ook in onze badstad (o.a. zomer 1892) epidemieën uit die discussies ontlokten in de gemeenteraad.

Op 23 november 1892 legt burgemeester A. PIETERS de raad een arrest voor dat de verspreiding van besmettelijke ziekten moet voorkomen : op de openbare weg of op markten is het voortaan strikt verboden kleren of beddegoed te verkopen, uit te pakken of te exposeren.

De raad maakte van deze gelegenheid gebruik om het sanitair probleem in een ruimer context te plaatsen.

Raadslid H. GOFFIN beet de spits af met een uitvoerig exposé. Netheid, hygiëne en desinfectie, betoogde hij, zijn van primordiaal belang. Hij vroeg de raad zijn volle aandacht voor de woonomstandigheden van de werkmensen. De medische commissie, vond hij, is te laat in actie gekomen.

Een ander raadslid, V. MICHENS, bracht de deplorabele toestand van het Vuurtoren-kwartier op tafel. Een hele agglomeratie huisjes zonder de minste hygiëne of sanitaire voorziening. Grote plassen water in de straatjes (of wat er moet voor doorgaan), hopen afval achter de huisjes, op enkele stappen van de waterputten infiltreert de mesthoop de bodem. Kortom, een haard waar ziektekiemen zich gretig ontwikkelen.

Blijkbaar goed gedocumenteerd klaagt hij de verwaarlozing van het Vissersdok (le Bassin des Pêcheurs) aan. Slib en slijk dat niet gebaggerd wordt, laat bij laag water een verpestende stank na. Dit kan niet ten laste zijn van de stad, maar van de Staat ! Het ergst van al vindt hij de oude Visserskreek (l'ancienne crique des Pêcheurs). Ook particulieren hebben schuld aan het uitbreken van infecties. In veel woningen, met kroostrijke gezinnen opeengepakt, is een depot van lege visbennen. De politie hield toezicht op het verbod maar sommigen negeren dit en stapelen 600 à 700 bennen bijeen. Toen de mijn werd gebouwd waren magazijnen daarvoor voorzien. Hij besloot met een voorstel : kunnen de jaarlijkse dok-rechten voor een deel niet aangewend worden voor het onderhoud van de bassins ?

Burgemeester PIETERS nam, na al dit kritisch weerwerk, duidelijk gas terug. Hij vond dat de medische commissie goed werk presteerde. Sommige impasses (sloppen) o.a. die in de Schippersstraat en de Babylonstraat werden op haar advies gesloten. Ook schatte hij het aantal huizen rond de vuurtoren op enkele...op Oostends grondgebied wat bij raadslid M. VALCKE de opmerking ontlokte " Il y en a bien une centaine". PIETERS verdedigde zich met te beweren dat de meeste op Bredene lagen. Ook had aannemer DECLOEDT hem dringend de baggerwerken beloofd maar een ongeval met zijn machine zorgde voor uitstel. "Reeds 2 jaar vragen wij aan de gemeenten Stene en Mariakerke de aansluiting op ons rioolnet; hun college weigerde".

H. GOFFIN weigerde zich daar bij neer te leggen. Een lid van de medische commissie bevestigde hem dat deze bijna nooit bijeenkwam en dat hij zélf, vergezeld van schepen R. VAN LOO zich vergewiste van de situatie in de 2 sloppen en dit zelf signaleerde...

Het gekibbel rondde de burgemeester af met een "l'incident est clos".

WANNEER WERD EEN SLUIS GEBOUWD OP DE Ste. CATHARINAKREEK ?

Onlangs kreeg ik een krantenknipsel in handen, waarop een plannetje van de stad Oostende is afgebeeld, met als ondertitel : De Oostendse haven tussen 1667 en 1690 volgens chevalier BEAULIEU, kartograaf van Lodewijk XIV...

Ik geef hiervan een - vergrote - fotocopie.

Wat mij opvalt is de aanwezigheid van een sluis (Ecluse) op de Ste. Catharinakreek (hier betiteld : "Canal de...") ten zuiden van de stad. Bij mijn weten werd de eerste sluis op de Ste. Catharinakreek slechts gebouwd in 1745, naar aanleiding van de indijking van de Ste. Catharinapolder.

De inplantingsplaats van de sluis op het plannetje en deze van de uitwateringssluis van de Ste. Catharinapolder stemmen wel nageenovereen.

Ik stel me nu de vraag : bestond er reeds een sluis tussen 1667 en 1690, of is de datering van dit plannetje onjuist ?

Het kan moeilijk de sluis zijn van de Ste. Catharinapolder, die beschermd was door een "halve maan", die niet te zien is, en er is evenmin een spoor van de aansluitende polderdijk te zien.

Wie kan de zaak duidelijk maken ?

Gerard VANDAMME